

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul parohii cl. I 100.000 Lei
pe un an: „ cl. II 80.000 Lei

parohii cl. III 60.000 Lei
particulari . . . 60.000 Lei
în străinătate 150.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

CIVILIZAȚIE ȘI DESTIN

O telegramă a agenției de informațiuni „Rador“, publicată în toate ziarele lumii aducea, în graiul ei sentențios, următoarea noutate: „Profesorul Marcus Oliphant expert britanic în fabricarea bombei atomice, a declarat Marți (14 Ianuarie 1947) că oamenii de știință au reușit să fabrice o bombă atomică mai puternică decât cele lansate asupra Japoniei.

Și agenția, care aduce aceasta veste, spune mai departe: „Noua bombă atomică descoperită de savanți este „regina armelor“, care în viitor va putea fi combinată cu războiul bacteriologic, putând mătura toate ființele de pe glob“. Ca, informația să se încheie cu surprinzătoarea observație justă ce-ar trebui citită și repetată zilnic în fiecare școală, cămin, cazarmă, birou, și'n fiecare inimă omenească: „**Știința a făcut progrese uluitoare, dar morala nu a făcut un singur pas înainte de zilele faraonilor sau ale cezarilor. Dacă omenirea nu dorește să se sinucidă, morala trebuie adusă la nivelul științei și războiul desființat cu desăvârșire**“. Astfel se încheie telegrama agenției „Rador“ din orașul Camberra.

Nu suntem nici fricoși, nici moraliști de ocazie.

Am ascultat, mai ales în ultimii ani, felurite informații radiodifuzate sau scrise în ziare. Le-am ascultat și mintea am reținut pe părțile lor, basmul unui nou ev al balaurilor, poveștile cu ciclopi din copilărie fiind în fața acestor realități simplă funingine lângă un crater aprins. Le-am ascultat și știindu-ne muritori nu ne-am speriat fizicește, — mai ales că viața ne mai fiind de mult un

bun de râvnit, — ne-am împăcat cu gândul că poate, un avion, o bombă, o schijă sau un gaz oarecare ne va rupe firul vieții mai înainte de sorocul rânduit de ceruri. Și gândul acesta nu ne-a preocupat prea mult. Moartea fiind o altă formă a existenței, fie că vom scăpa de această povară, ne este și ne era absolut egal. Lipsurile, foamea, și turpitudinea morală nu sunt buni sfetnici și nici nu ușurează emulației vieții.

Dar telegrama agenției „Rador“ ne anunță o veste cu totul neobișnuită: trebuie, ca azi-mâine — zilele și metehnele viitorului nimeni nu le cunoaște, — să ne mutăm sub pământ, unde probabil bomba atomică nu ne va putea atinge. Să ne mutăm sub pământ!

Aveau și strămoșii noștri acest obicei. Dar pentru o singură dată. Odată „așezați“ în groapă nu se mai cumetau să revină. Era ceva definitiv. În-săși noțiunea definitiv s'a pervertit pierzându-se în lumea modernă. Și cu ea toate temeliile vieții, rămânând în locul ei provizoriul, teoriile probabiliste și un empirism eclectic brodat pe relativism.

Din toate veștile, cele rele se împlinesc mai des. Nu facem deci pronosticuri nici pentru aceasta.

Dar vrem să întrebăm, de unde își iau autoritatea și dreptul unii de a ne modifica viața noastră după planurile sau calculele lor?

În numele cărei puteri, cărui drept, mai mare decât a omului de rând, vin acești oameni să ne invite sub pământ? Cine le acordă supremul drept de a dispune de viața și civilizația a nu știu câte milenii, pe care

să „o mătore“ de pe suprafața globului, pentru o eventual alta nouă, sub pământ?

Există, în concepțiile de gândire două percepte foarte uzitate: *rațiunea superioară și autoritatea forței*“. Primul, „*rațiunea superioară*“ consideră omul de rând lipsit de viziune, și și-l îndoapă în numele „superiorității“ lui de a vedea, cu ceace omului vechiu nu-i face nici trebuință nici plăcere. Exemple căutați fiecare în jurul vostru și veți afla mii. Cealaltă noțiune „*autoritatea forței*“: printr'un joc machiavelic și pueril de logică, afirmă că, atunci când lumea nu mai are un comandament propriu, o forță oarbă, bună sau diabolică se impune, supune celelalte forțe și în numele său se reconstituie „*ordinea*“ lumii. Asta ar fi cam așa: Un măgar se simte subit mai mare și mai copitat între cornutele păscătoare și oglindindu-se în tăul unui imăș se speirie de chipul său „cezarian“. Și luând în serios grima botului său, confundând urechile sale cu marginile unei coroane, vine între oi, se declară cel mai tare și începe să facă ordine cu copitele.

Părăsind parafraza, deoarece ironia nu poate schimba trista realitate, constatăm că în zilele noastre o tagmă de oameni, ziși capitaliști, se răsboiesc văzut și nevăzut cu alții ce se numesc proletariet.

Bine, dar în afară de cele două tabere mai suntem și noi, „oile“. Pe noi nu ne întreabă nimeni, ce vrem? Poate că multe cum suntem, avem totuși și noi ceva de spus. După cât știu, noi cei mulți, cei săraci, cei chinuți de gânduri și dincolo de stomah, n'am dat mandat nimănui să dispună nelimitat de pielea noastră. Și ori ce aranjament va trebui să-l supor-

tăm totuși noi „oile“.

Așa cum suntem „turmă“, în istoria veacurilor, noi am avut și avem un șir nesfârșit de fapte și toate câte se văd și se amintesc, dela piramidele Eghiptului până la digul de nu știu unde, noi le-am făcut.

Le-am făcut nu numai ca să se bucure stomacurile și ciolanele noastre. Le-am făcut și din mândria de a arăta cerurilor că suntem constructori, și lui Dumnezeu să-i dovedim că muncind, căutăm calea întoarcerii spre pacea edenică. Ori ce construcție presupune în afară de materie, în măsură egală, minte și ideal: Dela bojdeuca papuașului până la sgârie-norii New-Yorkului.

Ce se va face cu aceste fărâme de suflet, făclii de lumină ale oamenilor, într'o epocă atomică?

Cine are dreptul să ceară mai mult decât poate restitui? Cine ne poate și în numele cărei autorități ne puteți reduce la simple ființe biologice?

Fantastica voastră mândrie isvorită din orgoliul științei fără morală v'a dus la descoperirea unor taine ale cosmosului. Ați descoperit forța atomilor și printr'un arsenal al răului, ați putut desface legătură dintre doi atomi, dintre două părțilele cât a miliardarda parte dintr'un fir de nisip. Și ați constatat că legătura între doi atomi de uranium este o forță care poate doborî un munte, poate omori peștii și viața dintr'o lagună cu milioane tone de apă, pe care o svârle ca pe o păpușe, până la 7000 metri spre cer.

Toate aceste constatări v'a umplut de orgoliu și imediat diavolul v'a îndrumat la trufie. Din cunoașterea acestui adevăr, care există dela facerea lumii, chiar dacă abia astăzi l-am pu-

„Nebunia lui Dumnezeu mai înțeleaptă este decât înțelepciunea oamenilor, și slăbiciunea lui Dumnezeu mai tare este decât puterea oamenilor“.

i Cor. 1, 25.

tut afla și noi, voi ați făcut armă pentru rău, în loc să aflați motiv de extaz și umilință cinstită înaintea puterii cerului, înaintea măreției lui Dumnezeu.

Pentru noi „oile“ descoperirea voastră este un argument al micimii firei și un motiv de reculegere. Noi „oile“ înțelegem că fiecare noutate descoperită de voi este un argument în plus pentru a dovedi existența unei autorități superioare, care a făcut și diriguiește totul. Pentru noi „oile“, care ne-am putea mânia și noi cândva, — descoperirea forței atomice ne duce la judecata următoare: Creatorul a toate a avut și are la îndemână nu numai forța ce leagă doi atomi de uranium, ci forța și tainele ce leagă toate văzutele și nevăzutele. A avut și are această cunoaștere a tainelor din veac și le folosește după chipul superiorității sale dumnezeiești.

Voi cei plini de trufie, a doua zi după ce-ați stăpânit forța a doi atomi, ați făcut din ea bombe și le-ați aruncat asupra semenilor voștri, ucigându-i. Ce va fi zicând în sine Creatorul? Ce va fi zicând rațiunea cosmică despre intențiile voastre de azi de a ne invita sub pământ?

Trista telegramă „Rador“ dă și un sfat: „*Dacă omenirea nu dorește să se sinucidă, morala trebuie adusă la nivelul științei*“. Luați aminte!

Civilizația noastră vrea să desființeze destinul nostru de a fi fii ai luminii, pentru a deveni tovarășii cârțișilor de sub pământ.

FĂRINTELE GHEDEON

CAD FULGI...

*Cad fulgi... în fâlfâiri suave și ușoare,
Aripi minuscule de îngeri scuturându-și neaua,
Iar noaptea sosită dintr'un miez de depărtare
Și-așterne sumbră peste toți, perdeaua.*

*Și'n noaptea aceasta tăcută și rece,
In bezna adâncă cu cer întristat,
Cu orișice fulg care cade... și trece,
Cad gânduri, — trec gânduri... revin ne'acetat.*

*Și-ți vin în cuget remușcări și pocăinți
Ai vrea să scapi, să fugi... să nu mai simți.
Ai vrea să pleci dar... nu ai drum
Ai vrea să fugi — să scapi — ... dar cum!*

*Atunci, îți vin târziu căinți,
Îți cade capul obosit,
Iar lacrimile-ți curg fierbinți
Tu... nici nu le-ai simțit.*

*Și cum stătea-i așa... plecat
La mijloc de răscruce,
O cale ți s'a profilat
Dar... nu știi unde duce.*

*Și-ți vine 'n gând Crăciunul drag
Și Nașterea cea sfântă;
Când orice suflet de pribeag
Tresaltă, râde, cântă...*

*Cu pas ușor și fermecat
Apuci acum pe cale...
Te-ai dus... și drumul, apucat
E drumul vieții tale.*

LIGIA MUREȘAN

elevă cl. VI. liceul ort. „Doamna Stanca“

A DOMNULUI ESTE SLAVA!

Un proverb născut din înțelepciunea încercată de veacuri, a poporului nostru spune: „Omul sfînt este locu!“.

Temelnicia acestei abstracte enunțări poate fi verificată, în cea mai deplină accepție a cuvântului, de oricare întâmplător trecător sau îns îndrăgostit de valoarea adevărului, pe care iar duce pașii prin latura de răsărit a Eparhiei ort. române a Clujului. Este acolo un orașel de provincie R. — așezat sub poală de munte, la îmbinare a lor două văi

fermecătoare — unde un inimos fiu al Bisericii noastre, creștinul „Evghente“, îndeplinește cu adevărat mistica stațiilor celei fără de arginți, Cosma și Damian.

Firile, care trasează drumul vieții cu privirile îndreptate spre zările idealului, nu pornesc la drum cu alai șgâmotos și să bucură de împlinirea faptelor pentru măreția scopului. Iată de ce, multe dintre aceste pilduitoare exemple rămân prea puțin cunoscute peste mărirea sferelor locale, trecând de multe

ori în negura anonimatului.

Aș vrea să respect modestia do-rită de o astfel de fire, dar sunt unele înfăptuiri, a căror totală dăruire în slujba unui ideal, constituie un pilduitor exemplu, de o neprețuită valoare instructivă, mai ales pentru vremuri ca cele de acum, când sunt atâtea tendințe grăjnice pentru binele poporului. Departe de gândul de a aprinde la altar străin miresme de îmbătător miros, trebuie totuși să mărturisesc că ceea ce am aflat acolo, în aceea depărtată latură a Eparhiei noastre, m'a impresionat.

O biserică, un spital și o casă culturală, în care ctitori „Evghente“ îndeplinește cu însoțire o stăruitoare muncă de pionier în slujba sănătății trupestă și sufletești și luminării minții omenești, mărturisesc ce poate face un om cu suflet iar.

Spitalul și casa culturală, cu toată zestea ce le aparține, sunt rezultatul muncii exclusive și jertfei materiale ale acestui ctitor. Stilul în care sunt durate aceste două clădiri impresionează plăcut privirile și amintesc de Neamul din al cărui sân s'a ridicat ctitorul, iar simbolul creștinismului, ce predomină pe frontispiciile lor, mărturisesc respectul și dragostea ce acesta o păstrează credinței în care s'a născut. Cu toate acestea, când este vorba de iubirea de aproapele, el a rămas un samarinean. La năpăstuiții vieții și ai răutăților omenești, el vede întâi suferința; și pentru fiecare are aceeași dragoste și cuvinte de mângăiere, întrebându-l — dacă îi este cu puțință — gratul pe care îl cunoaște și suferințul.

La fel este în casa culturală! Ea este pusă în slujba tuturor și toți, fără de nicio deosebire de credință, sunt bineveniți, când vor să contribuie cu sfatul și lumina priceperilor la luminarea altora; iar biblioteca și baia populară, din corpul acestei clădiri, stau la îndemână tuturor.

Amândouă, aceste clădiri, au fost dăruite pentru binele obștesc, cu a

FOILETON

Stanca Doamna

de Prof. IULIANA DUCARU

(Urmare și sfârșit)

În primăvara anului 1600, când, în cununa biruințelor lui Mihail se va împleti și Moldova cu zîmbrii lui Dragoș Vodă, Craiul și crătasă tuturor Românilor vor fi în culmea puterii și la apogeul gloriei.

Își atinseseră țelul, îl depășiră chiar, prin unitatea politică a Românilor, trasată pe granițele vechii Dacii, realizare fte și numai de-o clipă, din a cărei scântele se va aprinde flacăra, ce se va răspândi pretutindeni și va arde pe întreg cuprinsul pământului românesc, până la realizarea ei definitivă sub Ferdinand, întregitorul de țară și neam.

Cele mai înalțătoare momente, pe cari viitorul le păstra pentru Stanca Doamna s'au scurs odată cu bucuria strălucitelor victorii. Crătasă tuturor Românilor, în cluda entuziasmului general, deodată fu cuprinsă de jale adâncă: presimțirea unei noi nenorociri o neliniștea și astfel adeseori,

retrasă în palatul său din Făgăraș, își da frâu liber negrelor sale gânduri.

Ziua fatală se apropie, căci adieri triste au străbătut văzduhul, luând, din ce în ce mai mult, proporții de vișor, al cărui urlet sfâșietă sufletul Doamnei.

Dispre Valea Mureșului s'a lăsat un nor negru și greu, cu atâta fuțeață, încât a rupt legătura dintre cele trei țări surori, cari, zadarnic se căutau în bezna, căci soartea le rânduisese să mai rămână încă despărțite dealungul veacurilor.

La Mirislău au cântat ursitoarele neamului cântecul jelaniei noastre. Rând pe rând, se ofiliră toate florile din cununa biruințelor lui Mihail, chiar și ultimul lor refugiu, moștenirea Basarabilor, se prăbuși.

În timp ce Domnul pribeag își susține cauza sa creștină la curtea imperială, lungul lanț al nenorocirilor va începea puternic familia captivă, care va străbate drumurile pribegiei între Făgăraș, Sibiu, Brașov, Cluj și iarăși Făgăraș, gustând din plin paharul tuturor amarăciunilor.

O nouă speranță incolțește în sufletul Doamnei și a celor dragi ei, când eroicul Domn, împreună cu Basta, — dușmanul dela Mirislău, cu

care împăratul acum îl împăcase, — cucerește din nou Ardealul prin biruința dela Goroslău.

Ce groaznică prăbușire în sufletele lor; — la vestea sosită din tabăra dela Turda, unde în dimineața zilei de 8 August 1601, din îndemnul mișcesc a lui Basta: „căzu trupul lui cel frumos ca un copaciu“.

Calvarul nenorocitelor Doamne atinse punctul culminant prin moartea eroului.

Nu se știe prin ce împrejurări văduva Doamnă a scăpat din captivitate. La anul 1602, în plină libertate, dăruie bisericii Sf. Nicolae din Scheii Brașovului — satul Mteșunești, apoi trecu în Țara Românească, la Mănăstirea Cozia, unde găsi, încă în viață, pe Tudora mama lui Mihail, călugărită sub numele de Teofana. Intrevederea între soția și mama nefericită se petrece într'un chip foarte mișcător, ceea ce reiese din actul de danie al Măicii Teofana către Mănăstirea Cozia:

„Eu, roaba lui Dumnezeu, călugărița Teofana, mama răposatului Mihail Voevod de în Țara Românească, viețuit am viața acestei lumi deșartă și am petrecut lumește destul, în tot chipul în viața mea, până ajunsel la neputința bătrânețelor mele și la slăbiciunea mea în mănă-

ceiaș gest cu care cineva ar dăruî o neînsemnată monedă; și a fost temeinicită prin îndeplinirea tuturor formelor cerute de omeșteștile legiuiri pentru ca ea să nu mai fie nicicând zăfrenită.

Colții distrugători ai războiului au pricinuit și acestor clădiri mari răvășiri, dar ele au fost din nou îndreptate din aceeaș jertfă. Și el nu este un latifundiar, avut industriaș sau mare bancher, ci este un fiu al poporului, ridicat de jos, din cea mai autentică putură a masei neamului românesc. Și a înaintat cu greu spre lumina cărții și a învățaturii trebuincioase ocupației ce o exercită astăzi. Dăruindu-și toată truda ostenețelor sale, el luptă pentru înfrângerea suferinții și întunecării minții omenești.

Nici Biserica, aluatul care a plămădit sufletul blând și plin de darul jertfeintei al Neamului din care se nasc astfel de citori, nu a fost uitată. Prețuind valoarea acestei instituții, făuritoare de vrednice caractere, el a ostenit și jertfește mereu pentru bună podoaba și întărirea casei Cerescului Părinte.

Și peste tot darul jertfei citorului „Evghenie”, predominant ca o armonioasă trăsură de mire sf. Creștin, stindard al creștinismului, cheazășe a gândului curat și simbol dăruirii depline pentru multimele obijduite. Cine s'a amăgît a crede că știința,

progresul social și credința ar exclude armonia conlucrării, să vină aici să vedă și să înțeleagă.

Pentru toate aceste alese înfăptuiri și altele multe încă neamintite aici cel ce astfel și-a înțeles rostul vieții nu-și face o laudă, și dacă totuș cineva încearcă să-l o aducă, el, cu grijă de a nu jigni, o respinge prin înțelepciunea grafului biblic: „A Domnului este slava”. Și nu este nici aceasta o întâmplătoare adoptare de expresie, ci constituie o dogmă a vieții, din care toți cei buni și vrednici s'au inspirat și se inspiră: Prin rostuirea faptelor vieții, creștinul adevărat slăvește pe Dumnezeu, izvor al păcii, iubirii nețărnice pentru tot deaproapele și al desăvârșitei înțelepciuni. Cel ce înțelege taina acestor însușiri este cu adevărat omul frate, prieten și tovarăș de armonioasă și pașnică conviețuire socială; - caracter constructiv și suflet de înaltă ținută morală.

Da! „A Domnului este slava”, dar ea se săvârșește prin rostul vieții noastre.

Și dacă prin aceste rânduri am pricinuit vr'o umbră de măhnire modestiei Tale, Te rog iartă mai bătrâne în fapte și credință, frate creștine Evghenie, căci ceea ce fac, nu o fac cu gânduri reci de străină pornire, ci din dorința sinceră de a lămurii și altor fii ai poporului cum poate sfinți un om locul, meritându-și numele prin fapte.

Părintele DECIU

Să iertăm pe aproapele

Un creștin citind deseori sf. Evanghelie, în locurile unde se spune de Mântuitorul ca să iertăm pe aproapele, era cuprins de mare durere, că nu putea urma acestei porunci din cauza nervozității sale. În special atunci când era dreptatea de partea lui și cineva îl amăra, el nu înțelegea cum să-l ierte pe cel ce a greșit împotriva lui. Dar odată, după o meditație mai îndelungată, el se hotărî să dea iertare oricărui creștin ce ar greșit împotriva lui. El ajunsese la convingerea că porunca Domnului de iertare a pă-

catelor aproapelui, nu este o simplă alegorie, ci o poruncă divină, o cerință neschimbătoare ce ar trebui omul să o realizeze. Și iată gândind el așa, eși la plimbare. Întâmplarea face ca un trecător pe care îl cunoscuse nu de mult, îi aruncase niște injurii și învinuiri în plină stradă. Omul nostru începu a se desvînovăți dar trecătorul ce prinse chef de vorbă îl insulta mai mult. Creștinul nostru nu mai găia ce să spună și salutând respectuos, a plecat.

Ajunșând acasă, a început să-și depene firul amintirilor, cercetân-

du-se dacă nu cumva el este cauza insultelor trecătorului. Dar nu și-a găsit nici o vină, fiind el totdeauna corect față de acel om. Mânia ferbea în el, dreptatea era de partea lui, trebuia să se răfuieșcă cu el, fie singur sau prin justiție. Dar el își aduse aminte de cuvântul dat în fața Domnului, că va ierta pe aproapele. Ochii i se umplu de lacrimi și fiori reci îi străbătășe capul, dar privirea îi căzușe pe icoana cu chipul Mântuitorului ce era în

colțul casei sale. Fără să vrea a căzut în genunchi cufundându-se într'o rugă adâncă. I se lumină grabnic fața și creștinul cu mâinile împreunate în semnul de rugă a șoptit cuvintele „Da il tert”. A doua zi eșind pe stradă îl întâlnise pe omul cu pricina și îl rugă să-l scuze că poate el, cumva din neștiință, a fost vina acelei întâmplări. Mișcat de aceste cuvinte a creștinului, omul și-a recunoscut vina cerând iertare și au devenit după aceea buni prieteni.

Pr. Al. Sv.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

M. S. Regele Mihai I, a sosit venind dela Sinaia, în Capitală. În cursul zilei de 22 I. c. M. S. Regele a primit în audiență pe dnii Dr. Petru Groza, Gheorghe Tătărescu Teohari Georgescu și Gh. Vântu.

România invitată oficial la semnarea tratatului de pace. Guvernul român a fost invitat oficial la ceremonia semnării tratatului de pace cu România, care va avea loc Luni, 10 Februarie ora 5 d. m. la Paris.

Textul tratatului de pace cu România cuprinde și 6 anexa care se referă la: harta frontierelor României, definirea instrucției militare, aer și navigație, dispozițiuni speciale privind anumite categorii de bunuri.

Din informațiile pe care le deținem d. Gh. Gheorghiu-Dej, ministrul Economiei Naționale va semna în numele Guvernului Român tratatul nostru de pace.

Un violent incendiu la atelierele C. F. R. Cibița. Un violent incendiu a izbucnit în atelierele CFR., Traj Grivița. Focul a izbucnit la halele atelierelor pentru confecționarea pieselor de schimb. După o muncă de 10 ore pompierii din Capitală au reușit să localizeze incendiul. Pagubele produse se cifrează la peste 100 miliarde lei. Cercetările continuă pentru stabilirea vinovaților.

Se vor fabrica tractoare pentru muncile câmpului. În cadrul programului de lucru în industriile metalurgice, accentul va fi pus în anul acesta pe fabricarea unui număr considerabil de tractoare. Această programare este impusă și de necesitatea ca muncile câmpului să fie realizate cu mijloace mecanice. În deosebi în regiunile din Moldova au fost tăiate foarte multe vite de tracțiune. Pe măsură ce aceste tractoare vor fi fabricate, vor fi trimise în aceste regiuni, pentru ca atunci când muncile câmpului vor începe, să nu se producă nici o întârziere.

Doleanțele funcționarilor publici au fost satisfăcute. D. Gh. Tătărescu, ministrul de externe și ad-interim la finanțe a primit o delegație a Uniunii Salariaților Publici, cărora le-a adus la cunoștință că doleanțele lor au fost aprobate de către guvern. S'au aprobat diferențele de salarizare, încadrările conform noului statut, indemnizațiile de pâine, un acout de rulment. De asemenea economatul general al funcționarilor publici a fost majorat la 100 miliarde lei. D. Gh. Tătărescu, a aprobat ca diferențele între prețurile oficiale și de curs pentru rațiile subsecretariatului de Stat al Aprovizionării să fie suportate de Stat. De asemenea s'a aprobat ca de acum înainte Statul va suporta o jumătate din cota mesei la cantină, a Func-

ționării Cozia, și trăitu de ajuns de luait și sântul cinu călugăresc, drept plângerea păcatelor mele”.

„Aici mă ajunse și vestea de săvârșirea zilelor a drag fiului meu, Mihail Voevod, și sărăcia doamnei sale și a coconilor domniei lui pribegi în țările streine. Fulu de plângere și de suspine ziua și noaptea. După aceea, cu vrerea Domnului dă în cer și cu rugăciunea cinstiților părinți și plângerea mea, doară Sânta Luș din inaltul cerului au auzit și s'au milostivit de neașcos din țările streine în țeara de moștenire și mai vartos au cugetat la Sânta mănăstire Cozia, pentru bătrâna și jalnica lor maică”.

„Și dacă se adunară unii cu alții, mare plângere și suspin fu între ei, de jalea fiu-său Mihail voevod, și pentru patima lor ce au păfrit prin țările streine doamna Stanca și fiu-său Nicolae vodă, și fte-sa doamna Florca”.

Restul zilelor și le petrecu Stanca Doamna, depănându-și firul amintirilor și consacrandu-se operelor de binefacere, împreună cu mama sa, „Maica Maria”, la Râmnicul Vâlcea. După ce dăruî Episcopiei de Râmnic moșta dela Plăviceni, atinsă de cfuna ce băntuia în toată țara se stinse din viață.

Iată și hrtsovul lui Mihnea Vodă, care mărturisește posterității acest ultim act de dante, izvorit din sufletul său adânc creștinesc:

„Io Mihnea Voevod, cu mila lui Dumnezeu stăpânitorul Țării Românești și iatuvilor celor dinprejur archidux, dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele, sântei episcopii de Râmnic, ca să-i fie moșia Plăviceni dnu Romanuș, partea doamnei Stanca, toată, pentru că această mai sus zică moșie din Plăviceni a fost dată și adăogată la sfânta episcopie de doamna Stanca, pentru pomană, unde îi zac și oasele ei...”

O constatare, într'adevăr dureroasă, rămâne pentru toți: Aceea, care a fost prima crăiasă a Ardealului, își doarme somnul de veci, copleșită de uitare, sub o lespede rece și necunoscută a vreunei biserici din Râmnic.

Se pare că soarta a urmărit-o și după moarte, căci după trei sute de ani, vremea n'a mai păstrat nici măcar o singură urmă, un singur semn, care să indice locul, unde își așteaptă învierea de-apoi „frumoasa și nobila figură de femeie, care intrupează într'ansa atâta glorie și atâta suferință, atâta mărire și atâta desnădejde”, după cum o

caracterizează atât de frumos un cercetător al vieții sale, E. Crețulescu.

Mărunată și rară icoană de femeie este această Doamnă Stanca, ce-și merită cu prisosință locul nu numai pe frontispiciul unei instituții de cultură și educație pentru tinerile noastre fete, ci și într'un tainic colț al inimilor lor. De câteori tinerile generații care se vor perinda pe băncile școlii, vor desprinde numele acestei patroane, o candelă îi se va aprinde'n inimi, luminând chipul aceleia, ce a fost mamă, soție și Doamnă.

Nu ne indoim că, dacă această candelă va rămânea mereu aprinsă, va veni și ziua, când acelaș mausoleu național va cuprinde rămășițele pământești ale Eroului, rămase, par'că simbolic, în două morminte - Turda și Mănăstirea Dealul -, ca o poruncă pentru urmași, - de a le închide în aceleaș granțe, - precum și cele dela Râmnic, ale tovarășei sale din viață, rămășițe sfinte pentru noi, fiind ale celor dntai întregitori de țară, care i-au cimentat temelja „El, cu toț sângele său, Ea, cu toate lacrimile sale”.

ționarilor Publici, cărora se vor distribui asemenea, pe credite, importante mărfuri.

98 miliarde pentru însăși mântuirile de primăvară. Ministerul de Finanțe a aprobat Institutului Național al Cooperăției un credit de 98 miliarde lei în scopul executării mandatului ce i-a fost încredințat de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru procurarea, înmagazinarea, expediția și distribuția semințelor necesare campaniei de primăvară.

Indemnizațiile deputaților. Monitorul Oficial din 22 I. c. publică legea prin care se acordă deputaților o indemnitate lunară de 1 milion lei precum și o diurnă pentru tot timpul sesiunilor. Deputații care lipsesc nemotivat pierd diurna. Indemnizația lunară și diurnele sunt scutite de orice impozite și nu pot fi urmărite decât pentru pensii alimentare. Deputații delegați în anchete sau comisii au dreptul pe lângă diurna legală și la cheltuielile făcute în executarea delegațiunii.

EXTERNE

U. S. A. își extinde bazele militare din Groenlanda. Ziarul „Extrablade” publică, sub titluri mari pe pag. 1-a știrea că USA își extinde bazele sale din Groenlanda.

Suedia ne ajută. Suedia a pornit o campanie de ajutorare pentru România. Peste un milion de coroane au fost colectate până la Crăciun și comitetul de organizare speră că va putea cumpăra alimente în străinătate și aceste vor putea fi trimise în România. Suedia a mai organizat acțiuni de ajutorare în favoarea următoarelor țări: Jugoslavia și Cehoslovacia.

D. J. Byrnes a semnat tratatele de pace cu România. D. James Byrnes a semnat azi tratatele de pace cu România, Ungaria, Italia și Bulgaria. Acesta a fost ultimul act oficial al fostului ministru de externe înainte de a preda postul său succesorului: generalul George Marshall. Se așteaptă ca d. Bevin să semneze în câteva zile tratatele. Ceremonia semnării din partea celorlalți aliați și a statelor foste inamice va avea loc la 10 Febr. la Paris.

Australia construiește un poligon de 3000 de mile, pentru experimentarea bombelor dirijate. Corespondentul ziarului Pravda anunță că ziarul britanic Vson, din Tokio, a publicat un articol relativ la construirea în orașele Mont și Eba din Australia meridională a unui poligon pentru experimentarea bombelor dirijate, a mai multor uzine de război și o fabrică de rachete care a costat 30 mii lire sterline. Este deja terminată lungimea poligonului care va atinge 1100 mile pe teritoriul australian și 1900 mile în Oceanul Indian. 6 milioane de lire sterline sunt alocate pentru construirea poligonului și a uzinelor de război.

D. Ramadier a acceptat misiunea formării noului cabinet fran-

cez. Președinția republicii a anunțat oficial că d. Paul Ramadier a fost însărcinat cu formarea noului cabinet. D. Ramadier a informat pe președintele Auriol de mersul consultărilor.

Statul New-York dispus să reia legăturile comerciale cu România. Statul New-York, a înștiințat autoritățile noastre că vrea să reia vechile legături de afaceri cu im-

portatorii și exportatorii români.

Rezultatul legerilor din Polonia. Cele patru partide ale blocului guvernamental au obținut 383 de mandate din cele 444. Partidul țărănesc al dlui Mikolajczik a obținut 27, partidul muncitoresc catolic 17, țărănesc disident 13, catolicii din afara partidelor 3 și un independent 1 mandat.

văluindu-se din toate părțile, atunci ce-ar mai putea veni bun peste noi sau ce ni s'ar mai putea adăuga? El oprește săgețile viclene care se asvârlă din afară asupra noastră, adăpostindu-ne de orice atac ar veni și din orice parte, pentru că El este scăparea noastră. Iar dacă înlăuntrul nostru se află vreo necurăție, El o șterge cu totul, pentru că locuind întru noi, El umple toată casa sufletului nostru. Și apoi nu ne cuminecăm cu vreo bunătate de a Lui și nici nu ne împărtășim cu vreo rază sau cu vreo strălucire din discul Soarelui dumnezeesc, ci din însuși discul acesta, (sf. Cuminecătură) așa încât îl facem să locuiască în noi, să ne pătrundă până în măduvă și în mădularile noastre, ba chiar să nu mai formăm decât unul și acelaș trup împreună. Fiindcă îndată după împărtășanie trupul, sufletul și toate puterile noastre se induhovnicească, căci trup se unește cu trup, sânge cu sânge și suflet cu suflet. Urmarea este că binele biruiește răul tot mai cu tărie, iar cele dumnezeiești stăpânesc peste cele omenești, sau, cum spune sfântul Pavel când vorbește de înviere: „moartea este înghițită de viață”, iar mai departe: „de acum dacă trăesc, nu mai trăesc eu, ci Hristos trăește întru mine”. O! adânc neajuns al tainelor! Cugetul lui Hristos se face una cu cugetul nostru, voia Lui una cu voia noastră, trupul și sângele Lui una cu trupul și sângele nostru! Și atunci cât de puternic trebuie să fie cugetul nostru, când e stăpânit de cugetul lui Dumnezeu, cât de dărză voința noastră, dacă însuși Domnul o mână și cât de înflăcărat curajul nostru, când focul însuși se varsă peste el! (Pag. 83-84).

Păr. Câmpian

BIBLIOGRAFIE

Nicolae Cabasila: DESPRE VIAȚA IN HRISTOS, trad. de Pr. prof. Dr. Teodor Bodogae. Sibiu.

Despre Nicolae Cabasila avem știri puține și laconice. A trăit în Tesalonic, între anii 1300-1371. Îndemnat de unchiul său Nilus, a studiat cu pasiune în Bizanț însușindu-și o bazată și aleasă cultură. Adept al împăratului Ion Cantacuzin, a avut un rol deosebit în viața politică și socială contemporană. Istoric, scriitor și orator de mare valoare, Nicolae Cabasila a fost și a rămas până la sfârșitul vieții sale un mare și adânc teolog laic. El este unanim apreciat în teologia confesională apuseană. Admiratorii și comentatorii îl caracterizează astfel: „Mare erudit și admirabil scriitor, temut și respectat adversar al Latinilor, teolog subtil și profund, personalitate bisericască cu bogată și adâncă experiență spirituală”, Nicolae Cabasila rămâne „una din lumina Bisericii grecești din sec. XIV” și una din cele mai proeminente personalități istorice din peultimul veac al Imperiului bizantin (E. Branște, Explicarea sf. Liturghii de: N. Cabasila, București 1943, pag. 40).

Dintre lucrările sale teologice, cele mai cunoscute sunt: „Explicarea sfintei Liturghii” și „Despre viața în Hristos”.

Aceste opere cu deosebire, vădesc însușirile sale de neîntrecut teolog, mistic admirat și comentator liturgic autorizat.

De curând fecunda tiparniță sibiană a publicat prima dată, prin hărnicia și îngrijia traducere a păr. prof. Dr. T. Bodogae opera „Despre viața în Hristos”, „celebra lucrare de mistică liturgică sau sacramentală din întreaga teologie ortodoxă” (E. Branște, op. cit. p. 41).

Ea cuprinde un frumos studiu introductiv (p. III-XV) despre valoarea și conținutul operei. Lucrarea are o Introducere despre mântuire implinită prin Iisus Hristos și se împarte în două părți: cărțile II-V, tratează despre sfintele taine și opera de mântuire a omului, iar cărțile V-VII analizează strădanja omului și contribuția lui în mântuire.

A rezuma această celebră operă este imposibil, într-o încercare nedebăce este poate o impietate. Conținutul ei asemenea Omfililor sf. Marcie Egipteanul ca și a altora de felul acesta, se cere meditat, aprofundat și apreciat ca o hrană duhovnicească pentru învierea vieții religioase a oricărui credincios preot sau laic. Totuși vom încerca se primdem pe scurt tema cărții. Ea desvoltă ideea despre iubirea vecinică a lui Dumnezeu față de om. Mântuirea noastră obiectivă de sub legea păcatului prin intruparea și jertfa Domnului Iisus Hristos. Căile prin care se realizează mântuire subiectivă sunt sfintele Taine cu osebire trei: sfântul Botez, Ungerea cu sfântul Mir și sfânta Cuminecătură. Aceste sunt căile harice care plăs-

muesc în ființa omului chipul cel nou, al omului în Hristos. Darurile lui Dumnezeu sunt gratuite; ele ajută creșterea duhovnicească a omului prin baia sf. Botez, prin întărirea puterilor sufletești cu taina sf. Mir, iar desăvârșirea omului launtric - sau năzuința spre aceasta -, se împlinește prin sfințenia, lumina și focul sf. taine a Cuminecăturii.

Din sfintele Taine dobândim viața în Iisus Hristos, iar prin strădanja și silința statornică, o păstrăm. Strădanja omului este lupta duhovnicească cu păcatul. În această acțiune intră mințea și voia (omului), prin gândirea vieții Mântuitorului, a Legii Lui, prin formarea de gânduri și deprinderi bune și chiar prin suferințe și dureri sufletești pentru păcat. Fiirea omului se înobilează, voia sa se supune voiei lui Dumnezeu și prin iubire stăruie neîncetat spre culmea vieții de unire cu Iisus Hristos, care este adevărata încoronare și biruință a luptei duhovnicești.

Nu am pretenția că am reușit să dau un rezumat fidel al ideilor din această operă de mistică liturgică ortodoxă.

În încheiere, ca un cititor umil socotesc de folos să desprind un fragment din frumusețile capitolului despre roadele Sfintei împărtășanii, tradus în limbă de cazanie:

„Dacă însuși Domnul Iisus Hristos ne umple sufletul, străbătându-ne toate adâncurile și toate ieșirile, în-

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 394/1946.

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de paroh în parohia Sălciua de jos, protopopiatul Lupșa, se publică concurs repetit cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform pregătirii.
2. Casă parohială cu supraedificățiile necesare, în stare bună.
3. Sesiune parohială de 2 jug: fănaț și 1/2 jug. livadă și arător.
4. Una zi de lucru și 1/2 ddal cereale dela fiecare casă.
5. Stolele îndatinate în parohie.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererile în termen, însoțite de actele cerute de regulament și de aprobarea Prea Sfintei Sale Episcopului nostru, acestui oficiu și cu învoirea noastră se vor putea prezenta în parohie pentru a servi și a face cunoștință cu poporul.

Baia-de-Arieș, la 17 Iulie 1946.
Oficiul protopopesc al tractului Lupșa

în înțelegere cu Consiliul parohial din Sălciua de jos.

Vasile Loga, protopop.

Nr. 5124/1946. Aprobare.

Din ședința Consil. eparhial dela 30 August 1946.

NICOLAE
Episcop

C. Hașcău
secretar

AVIZ

Concursul pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa I. Năsăud, protopopiatul Bistrița, a fost publicat în „Renașterea” nr. 3 din 19 Ianuarie 1947.

Concursul repetit pentru ocuparea postului de paroh al parohiei de cl. II Trâmboiește din protopopiatul Zlatna, a fost publicat în „Renașterea” nr. 3 din 19 Ianuarie 1947.

Concursul pentru ocuparea postului de cântăreț în parohia Cacova Ierii, protopopiatul Turda, a fost publicat în „Renașterea” nr. 3 din 19 Ianuarie 1947.

Consiliul Eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj